

PRZYKŁADOWA PEŁNA ODPOWIEDŹ

**Mesjanizm jako romantyczna idea poświęcenia.
Omów zagadnienie na podstawie *Dziadów* części III
Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij
również wybrany kontekst.**

LEKTURA BAZOWA

Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III

EPOKA

Romantyzm

CZAS WYPOWIEDZI

ok. 4 min

OPRACOWANIE

nauczyciele Odrabiamy

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ

Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do matury 2027 od Odrabiamy.pl.

Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator matury ustnej. Ocena wg kryteriów CKE.

Posłuchaj

Darmowy kurs z opracowaniem pytań jawnych 2027.

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

To gotowa wypowiedź, taka jak na egzaminie. Etykiety na marginesie pokazują, z jakich kroków się składa. Nie ucz się jej na pamięć: zbuduj własną według tego samego planu, a potem sprawdź się w symulatorze (kod QR „Przećwicz to pytanie” wyżej).

TEZA

wstęp, który od razu mówi, co będziesz udowadniać

Mesjanizm to przekonanie, że jeden człowiek albo naród może pokonać zło i uratować cały świat. Oczekiwanie na przyjscie zbawiciela jest częścią wielu religii, na przykład judaizmu. W naszej kulturze mesjanizm kojarzy się głównie z romantyzmem. Część twórców tej epoki - z Mickiewiczem na czele - tłumaczyła cierpienie Polaków ich wyjątkową rolą w historii świata.

Z LEKTURY

sceny i postacie z
lektury bazowej
omówione pod tezę

W III części *Dziadów* mesjanizm polega na biernym poddaniu się cierpieniu. Losy Polaków pod zaborami zostały tu zestawione z męką Chrystusa. Widać to wyraźnie w widzeniu księdza Piotra. Wizja przedstawia Golgotę, na której zamiast Jezusa została ukrzyżowana Polska. W rolę Piłata wchodzi Francja, z kolei oprawcami są Rosja, Prusy i Austria. Widzenie kończy się zapowiedzią nadejścia dzielnego męża, który uwolni kraj spod władzy zaborców. Porównanie do męki Chrystusa nie tylko gloryfikuje naród polski, ale też daje nadzieję na jego odrodzenie.

Mickiewicz wykorzystuje podobną symbolikę w innej scenie - opisie Wasilewskiego. To jeden z więźniów transportowanych z aresztu do kibitki, która miała go wywieźć na Sybir wraz z innymi skazańcami. Umęczony młodzieniec nie mógł iść o własnych siłach, niesiony był przez żołnierza. Rozkładając ramiona, przyjął pozę ukrzyżowanego Chrystusa. To symbol poświęcenia Polaków dla ojczyzny.

KONTEKST

drugi tekst lub zjawisko,
zestawione z lekturą

Z ideą biernego poddania się cierpieniu polemizuje Juliusz Słowacki w *Kordianie*. W dramacie pojawia się inny wzorzec poświęcenia. Poeta przywołuje postać Winkelrieda, który w bitwie skierował na siebie wrogie włócznie, żeby umożliwić atak towarzyszom broni. Słowacki chciał więc, żeby naród aktywnie walczył z zaborcą, a nie biernie czekał na odzyskanie wolności. Idei tej tylko częściowo trzyma się w dramacie. Kordian chciał wprawdzie poświęcić się dla narodu i podjął próbę zabicia cara, ale padł ofiarą własnej psychiki. W decydującej chwili niemal dosłownie obezwładniły go strach i rozbudzona wyobraźnia.

WNIOSEK

spięcie obu części i
odpowiedź na pytanie

Mickiewicz rozumiał poświęcenie narodu jako pokorne znoszenie cierpienia. W *Dziadach*, cz. III znajdujemy liczne przykłady męczeństwa, ale stosunkowo niewiele opisów aktywnej walki. Mesjanizm u Mickiewicza łączy się więc z postawą biernego oczekiwania. Słowacki w *Kordianie* przynajmniej częściowo odszedł od tego wyobrażenia, proponując w zamian ideę aktywnego poświęcenia w walce o wolność narodu.